ZWEITE GENERATION DES FALTERS HIPPARCHIA AELIA (HFFSG.) (LEP.)

Die Art lebt an lichten Waldstellen und an Waldrädern, wobei bes. Fichtenwälder bevorzugt werden. Sie kommt im Freien vom Juni bis September vor. Es ist gelungen die zweite Generation zu züchten, die Falter schlüpften im Dezember. Gefangene befruchtete Weibchen wurden in einem Käfig gehalten, wo sie Eier legten. Die Falter wurden 2x täglich mit Zuckerlösung gefüttert. Die Raupen begannen mit dem Fress (Poa sp., Lolium perenne), erst nachdem man ihnen Gelegenheit zum Trinken gegeben hatte. Die jungen Raupen schlüpfen nach 12 Tagen und sind 3,5 - 4 mm gross, hell bräunlich mit dunkleren Seitenstreifen. Das I. bis IV. Stadium dauert 14 Tage, das letzte ist ungefähr zweimal länger. Die Färbung ändert wenig ab. Die erwachsene Raupe misst 32 - 35 mm. Die Verpuppung findet in der Erde statt, die Puppe ist zuerst wie Honig gefärbt, vor dem Schlüpfen des Falters fast schwarz. Das Puppenstadium dauert etwa 4 Wochen. Alle diese Zeitangaben sind nur annähernd angegeben und betreffen die am schnellsten sich entwickelnden Exemplare. Die Schwankungen betragen im Zeitabschnitt von der Eiablage bis zum Schlüpfen des Falters fast 2 Monate. Die beschriebene Methode ist wohl nicht die einzig mögliche und nur von 15 v.H. der Zahl der gelegten Eier wurden Falter erziehlt.

LITERATURA

K o c h M., 1963: Wir bestimmen Schmetterlinge, Band I, Berlin. S c h w a r z R., 1948: Motýli 1, Praha.

PŘÍSPĚVEK K ROZŠÍŘENÍ PHYTOMETRA BRACTEA (F.) A BOARMIA MACULATA BASTELBERGERI HIRSCHKE NA MORAVĚ (LEP.)

Miloslav K u d l a

Zatímco v Čechách je Phytometra bractea (F.) zaznamenána Sterneckem (1929) z četných míst pohraničního horského území, Vopřšalem (1940) a Wichrou (1949) ze středních Čech a na Slovensku Hrubým (1964) z mnoha nalezišť oblasti B a C svého Prodromu, jsou její nálezy na Moravě, pokud jsem mohl zjistit, zaznamená-

ny pouze Skalou (1912) z těchto míst: Brno, Nový Jičín, Salwiesen (?). V dodatku (Skala 1936) je ještě záznam o nálezu v Koutech.

Skalův seznam mohu doplnit novějšími úlovky na světlo. Lze soudit, že hlavní areál výskytu Ph. bractea na severní Moravě je v pohoří Hrubého Jeseníku, odkud motýl pronikl do jižněji položeného Nízkého Jeseníku, a to až k Olomouci a Litovli. Tento horský druh byl zjištěn dokonce v přilehlé rovině.

Hrubý Jeseník: horské hřebeny, cca 1400 m: Švýcárna, Fajt a Kudla leg.; Barborka, Kudla lgt.. Přilehlá údolí: Kouty, Fajt lgt.; Karlova Studánka, Malá Morávka, Kudla lgt. Úlovky jsou z července a z počátku srpna let 1957 až 1963.

Nízký Jeseník: Bělkovické údolí, Hrubá Voda, Kudla lgt.; odtud mám v letech 1956 až 1964 zaznamenáno rozpětí výskytu od 21.6. do 11.8.; Oskava, 1 ex. Šmoldas lgt.

Nálezy z roviny: Doloplazy u Olomouce, více jedinců, Tomeček a Bleša lgt., až na dva bezvadné kusy jde o více méně olétané motýly; Detřichov u Litovle, 1 zcela olétaný kus, Šmoldas lgt., úlovky z července 1956-63.

Z ostatního území Moravy mám možnost uvést jen 1 kus z Morkovic, severozáp. okraj Chřibů, Duchoň lgt. 9.7.1960.

Boarmia maculata bastelbergeri Hirschke byla podle Skalova dodatku (1936) na Moravě chycena a zaznamenána r. 1913 u Fulneku, druhý nález z r.1916 je z okolí Olomouce (mezi Jívovou a Domašovem, Hein). Mohu zaznamenati následující úlovky na světlo, podle kterých je vidno, že rozšíření tohoto druhu na severní Moravě se shoduje s rozšířením Ph. bractea (F.).

Hrubý Jeseník: Karlova Studánka, několik samců a samic 1.-2.8.1957.

Nízký Jeseník: Bělkovické údolí, Hrubá Voda. Mám odtud v letech 1956 až 1964 zaznamenánu dobu výskytu od počátku srpna do 5.září. Z Hrubého Jeseníku mohu uvést pouze shora uvedený úlovek z Karlovy Studánky, neboť během srpna v době výskytu této píďalky, jsem tam na jiných místech nesvítil.

Nálezy z roviny: Doloplazy u Olomouce, 2 ♂♂ 26.7.1963, Bleša lgt.; Detřichov u Litovle, 2 ♂♂ 9.8.1964 a 2.8.1965, Šmoldas lgt.

Z Čech je tento horský druh znám ze Šumavy a přilehlého území (Sterneck 1929, Levý 1948). Na Slovensku podle Hrubého (1964) se vyskytuje na četných místech oblasti tam označené B a C, které se vcelku shodují s místy výskytu Ph.bractea (F.).

BEITRAG ZUR VERBREITUNG VON PHYTOMETRA BRACTEA (F.) UND BOARMIA MACULATA BASTELBERGERI HIRSCHKE IN MÄHREN (LEP.)

Der Autor führt Fundorte der genannten Schmetterlinge in Mähren an, von wo sie bisher nur sparsam zitiert wurden. Es konnte festgestellt werden, dass die beiden Arten, hier sowie in der Slowakei, ein ziemlich übereinstimmendes Verbreitungsgebiet aufweisen.

LITERATURA

H r u b ý K., 1964: Prodromus Lepidopter Slovenska, Praha. L e v ý J., 1948: Příspěvek k motýlí fauně jihočeské. Čas.Čs. spol.ent., 45: 160. S k a l a H., 1912: Die Lepidopterenfauna Mährens und Schlesiens. Verh.Nat.Ver., Brünn. S k a l a , 1936: Zur Lepidopterenfauna Mährens und Schlesiens. Ibidem. S t e r n e c k J., 1929: Prodromus der Schmetterlingsfauna Böhmens. Karlsbad. V o p r š a l Fr., 1940: Další zajímavosti z Karlštejnska (Lep.) Čas.Čs.spol.ent., 37: 5-15. W i c h r a J., 1949: Nová naleziště vzácnějších druhů motýlů v Čechách. Čas. Čs.spol.ent., 46: 173-180.

GYNANDROMORFIE U MOTÝLA DIAPHORA MENDICA (CL.)

Při chovu přástevníka vratičkového (Diaphora mendica /Cl./) z vajíček vylíhl se mezi normálními kusy jeden exemplář gynandromorfní. Vajíčka pocházela od dvou samiček sbíraných u Dolo-plaz u Olomouce 27.5.1952 (Bleša et Tomeček lgt.). Housenky se líhly počátkem června a z přezimovaných kukel se líhla imaga v dubnu 1953. Gynandromorf dne 27.4.1953. Jeho levá strana je bílá, samičí, pravá hnědá, samčí. Samičí přední křídla jsou na horním okraji 15 mm dlouhá, samčí měří 13 mm. Hruď je na levé straně chloupkovaná bíle, na pravé tmavohnědě. Zadeček je špinavě bílý s tenkými kroužky. Levé tykadlo je tenké jako u samic,